

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.I. 35.003/2023/6.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: Dr. Jobbágy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: név ügyvéd,

Cím3

Az alperes: Alperes1

Cím1

Az alperes képviselője: név1 ügyvéd

cím5

A per tárgya: agrártámogatási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 10. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Debreceni Törvényszék 3.K.701.632/2022/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 3. K. 701.632/2022/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 12.000 (tizenkétezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A Kúria kötelezi a kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 70.000, -Ft (hetvenezer forint) peres felülvizsgálati eljárási illetéket.

A Kúria tájékoztatja a kérelmezőt, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2014. május 15-én támogatási kérelmet terjesztett elő az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához

nyújtott támogatás iránt. Támogatási kérelmében vállalta, hogy a működtetési időszak 4. és 5. év végére eléri a 10,91 EUME üzemméretet. A 2014. december 18. napján hozott 1700100676 számú határozattal az elsőfokú hatóság helyt adott a felperes támogatási kérelmének, majd a 2015. január 20. napján rendelkezett a támogatás 90%-nak kifizetéséről. A felperes a 10%-os kifizetési kérelem benyújtásáig a működtetési időszak 4. és 5. évére vállalt 10,91 EUME üzemméret helyett csak 9,7 EUME üzemméretet teljesített.

[2] A felperes 2020. augusztus 28-án a támogatási összeg fennmaradó 10%-nak kifizetése iránti kérelmet terjesztett elő, melyet a hatóság a 2021. június 29. napján hozott 3242891122 számú határozatával elutasított és egyben rendelkezett a felperes támogatási jogosultságának megszüntetéséről. Ezzel egyidejűleg kötelezte a felperest a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetésére. Döntését azzal indokolta, hogy a felperes nem érte el a jóváhagyott támogatási kérelemben a 4. évre vállalt EUME értéket, így nem felel meg az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2014. évben igényelhető támogatások részletes feltételeiről szóló 34/2014. (IV.04) VM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 6. § a) pontjának. Hangsúlyozta, hogy a működtetési időszak 5. évére megállapított üzemméret 10%-ot meghaladóan maradt el a támogatási kérelemben a 4. évre vállalt EUME mérettől, ezért a Jogcímrendelet 12. § (11) és (13) bekezdései alapján az intézkedésben való részvétellel összefüggésben megállapított jogosultság megszűnik és az igénybe vett támogatás egésze jogosulatlannak minősül.

[3] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2022. április 12. napján kelt EUJF/1341-1/2022. iktatószámú másodfokú határozatával helyben hagyta az elsőfokú határozatot. Rögzítette, hogy a felperes a működtetési időszak 4. évére 10,91 EUME méret teljesítését vállalta, teljesítése 11,1 %-al maradt el a vállalásához képest, azaz a működtetési időszak 5. évére megállapított üzemméret 10%-ot meghaladóan elmaradt a támogatási kérelemben a 4. évre vállalt üzemmérettől, továbbá a Jogcímrendelet 8. § (2) bekezdés c) pontjában további feltételként meghatározott legalább 10 EUME nagyságot sem éri el, amely a támogatási összeg megállapításának alapját képezte, ezért a Jogcímrendelet 12. § (13) bekezdésében meghatározott kivétel nem alkalmazható.

A felperesi kereseti kérelem és az alperesi védírat

[4] A felperes keresetében az alperesi határozatnak az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését kérte. Arra hivatkozott, hogy az előírt EUME üzemméret nem teljesítés esetén sem terhelte teljes visszatérítési kötelezettség. A Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdése ugyanis enyhébb szankciók alkalmazását írja elő az üzemméret bizonyos %-nak nem teljesítésére. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Kúria Kfv.35.602/2019/4. számú ítéletére, mely szerint, ha az elmaradás 20%-on belül van a Jogcímrendelet értelmében nem szankcionálandó. A felperes álláspontja szerint az alperes nem tett eleget a mezőgazdasági, agrár- vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz, illetve egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Támogatási tv.) 3/B §-ban foglalt együttműködési kötelezettségének sem, mivel nem az

enyhébb szankciót alkalmazta a felperessel szemben. Jogsérelemként hivatkozott továbbá a 16/982005 EK rendelet 51. cikkének 4. bekezdésének megsértésére.

[5] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. A felperes által hivatkozott kúriai döntéssel kapcsolatban előadta, hogy az ítéletben foglaltak nem vonhatók párhuzamba a jelen ügyben megállapítottakkal, mivel a kúriai ítéletben megjelölt 113/2009. (VIII.29) FVM rendelet és a Jogcímrendelet szabályai érdemben különböznek.

Az elsőfokú bíróság döntése

[6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak.

[7] Egyrészt rögzítette, hogy a felperes nem vitatta a perben a gazdaságának az alperes által megállapított üzemméretét, és a gazdaság üzemméretének a működtetési időszak 4. évének végére szóló kötelezettségvállalását. A felperes kizárólag a teljes támogatási összeg visszafizetését vitatta. Az elsőfokú bíróság utalt a Jogcímrendelet 6. § a)-b) pontjában, a 11. § (3) bekezdésében, a 12. § (11) és (13) bekezdésében foglaltakra, és ezekre figyelemmel álláspontja szerint a felperes támogatási jogosultság megszűnt. A támogatási jogosultság megszűnése esetén a támogatási összeget vissza kell fizetni, mely levezethető a Jogcímrendelet 12. § (13) bekezdéséből is. A Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdésének alkalmazása csak abban az esetben merülhetett volna fel, ha a felperesnek nem utasították volna el 10%-os kifizetési kérelmét.

[8] Elvetette a Kúria Kfv.35.602/2019/4. számú ítéletének alkalmazását, miután abban az ügyben a 113/2009. (VIII.29) FVM rendeletet kellett alkalmazni, nem pedig a perben alkalmazandó Jogcímrendeletet. Nem találta megalapozottnak a Támogatási tv. 3/B §-ban foglalt együttműködési kötelezettség alperesi oldalról történő megszegését sem.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, a jogerős ítélet megváltoztatása mellett az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítése érdekében.

[10] Hangsúlyozta, hogy a Jogcímrendelet 12. § (1) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy mely kötelezettségek nem teljesítése esetén szűnik meg az ügyféltámogatási jogosultsága és minősül jogosulatlan igénybe vett támogatásnak a kifizetett összeg. Ez a Jogcímrendelet 4. § (1) bekezdés a)-b) pontjának nem teljesítésére vonatkozik, míg a

Jogcímrendelet 12. § (11) bekezdés b) pontja értelmében ugyan az ügyfél támogatási jogosultsága megszűnik, amennyiben a 10%-os kifizetési kérelme elutasításra kerül, azonban a Jogcímrendelet nem fűz hozzá további jogkövetkezményt, nem ír elő visszafizetési kötelezettséget erre az esetre. A Jogcímrendelet továbbá nem tartalmaz olyan szankciót sem, amely a teljes támogatási összeg visszafizetését írná elő a vállalt EUME üzemméret esetleges nem teljesítése esetén. Így nézete szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Jogcímrendelet 12. §-ban szereplő jogkövetkezményeket, ebből kifolyólag tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperesnek a teljes támogatási összeget vissza kell fizetnie. Ez ellentétes az Alaptörvény 28. cikkében kifejtett értelmezési elvvel is.

[11] Tévedett az elsőfokú bíróság a Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt csökkentett szankció alkalmazási lehetősége tekintetében is, és az utolsó kifizetés fogalmát a Kúria Kfv.35.602/2019/4. számú ítéletének [31-32] bekezdésében rögzítettekkel ellentétesen értelmezte. A Kúria döntésében egyértelműen és konkrétan a Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdésének b) pontjának értelmezése körében azt rögzítette, hogy a jogszabályi rendelkezés az „utolsó kifizetés” fordulatát a ténylegesen kifizetett támogatási összegnek, azaz a 90%-os kifizetési kérelemre folyósított összegnek kell tekinteni.

[12] A felperes szerint a 113/2009. (VIII.29) FVM rendelet és a jelen ügyben alkalmazott Jogcímrendelet szabályozási elve és szankciórendszere párhuzamba állítható egymással. Az FVM rendelet 9. § (3) bekezdés b) pontja és a Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdés b) pontja lényegében teljesen azonos, így nem helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a két szankciórendszer teljesen eltér egymástól, ezért nem vehető figyelembe a hivatkozott kúriai döntés. Egyébként nézete szerint, még ha helytálló is lenne a bíróság érvelése, és az említett kúriai döntés teljesen eltérő jogszabályi környezetben született volna, a hivatkozott döntés olyan elvi megállapítást rögzít az utolsó kifizetés értelmezése kapcsán, amelyet az elsőfokú bíróság nem hagyhatott volna figyelmen kívül az ítélelhozatal során. Az elsőfokú bíróság értelmezésében utolsó kifizetésnek a 10%-os kifizetést kell tekinteni, ami helytelen, ez csak akkor lenne logikus, amennyiben a 12. § (3) bekezdés b) pontja konkrétan visszahivatkozna a 11. § (3) bekezdésben foglaltakra, tehát ha a Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdés b) pontja egyértelműen úgy fogalmazna, hogy „a gazdaságának üzemmérete a Jogcímrendelet 11. § (3) bekezdése szerinti utolsó kifizetést követően a véglegessé vált támogatási határozatban a működtetési időszak 4. évének végére vállalt EUME mérettől 20%-ot meghaladó mértékben marad el”. Tekintettel arra, hogy a Jogcímrendelet nem a fentieket tartalmazza, ezért a szűkített értelmezés nem alkalmazható, hanem az utolsó kifizetés értelmezése alapján a 12. § (3) bekezdés b) pontjában szereplő csökkentett szankció alkalmazásának lett volna helye, ahogyan ez a Kúria említett döntésében is szerepel.

[13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy a hivatkozott kúriai döntés nem azonos jogszabályi környezetben született, így az a perbeli esetben nem alkalmazható. Hivatkozott továbbá a Budapest Környéki Törvényszék 14.K.701.579/2021/13. számú ítéletében, valamint a Kúria Kfv.35.606/2017/4. számú döntésében foglaltakra. A Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdés b) pontja jelen tényállásra nem alkalmazható, miután az alkalmazott szankció alapja az volt, hogy a 10%-os kifizetési kérelem elutasításra került, emellett a felperes nem teljesítette az 5. évben sem a 4. évre vállalt üzemméretet, így a 12. §

(13) bekezdése szerint – a (11) bekezdéstől eltérően – enyhébb szankció kiszabására nem kerülhetett sor.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.

[15] A Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó 108. § (1) bekezdés], a jogszerűségi vizsgálat a kérelemben megjelölt jogszabálysértésekre terjedhet ki. A Kúria az eljárásban nem a kereset ismételt elbírálását, a közigazgatási döntés ismételt felülbírálatát végzi, ezért nincs helye bizonyítás felvételének.

[16] Elsőként a Kúria azt vizsgálta, hogy a felperes keresete az alperes határozatát milyen okból támadta, kereseti kérelme tekintetében mi tekinthető a jogsérelem megnevezésének. A Kp. 85.-86. §-a helyes értelmezése szerint a bíróság döntésénél kötve van a felperes keresetéhez. A korábbi (a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény) szabályozás szerint is így volt, ezért a kimunkált elvek és joggyakorlat a lényegét tekintve továbbra is irányadónak tekinthető. A Legfelsőbb Bíróság 2/2011. (V.9.) KK véleményében rámutatott, hogy a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A felperes által megjelölt jogszabálysértés szabja meg a bíróság számára azokat a korlátokat, amelyek között a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálhatja. A közigazgatási perben a kereseti kérelem nem általában vonatkozik a közigazgatási határozat felülvizsgálatára, hanem a felperes meghatározott irányú felülvizsgálatot kér. A bíróság a közigazgatási perben nem teljes körű felülvizsgálatot végez, ezért nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a fél a közigazgatási határozat felülvizsgálatát milyen okból és milyen tartalommal kéri (EBH 2016.K.10.). A felülvizsgálati eljárásban ugyanis új jogszabálysértés nem jelölhető meg, azaz olyan jogszabálysértésre nem történhet hivatkozás, amelyre a fél korábban nem hivatkozott és amelyet a bíróság ezért nem is bírálhatott el, emiatt arra a jogerős ítélet rendelkezést sem tartalmaz. A felperes keresetében azt állította, hogy a Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdése b) pontja alapján az alperes alaptalanul mellőzte enyhébb szankció alkalmazását, illetve azzal érvelt, hogy az EUME üzemméret nem teljesítése esetén teljes visszatérítési kötelezettség nem terheli. A felperes keresetében a Jogcímrendelet 12. § (11) bekezdésének szabályozási hiányosságaira, ezzel összefüggésben az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezés szükségességére nem hivatkozott, ezért azzal összefüggésben a jogerős ítélet döntést sem tartalmaz, ezért ezek a jogszabálysértések érdemben ez okból nem felülvizsgálhatók.

[17] A jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét – a Támogatási tv. 3/B. §-ának sérelmét érintő felperesi állítást alaptalannak minősítő indokolást – nem érintette. A felülvizsgálati kérelemmel támadott részt illetően megállapította, hogy a felperes

alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdését és a Kúria Kfv. 35.602/2019/4. számú ítéletének alkalmazhatóságát.

[18] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes megalapozottan és jogszerűen hozta meg döntését e körben, a felperessel szemben a Jogcímrendelet 12. § (11)-(13) bekezdésében foglaltak alkalmazásának volt helye, esetében a 12. § (3) bekezdés b) pontjában írt enyhébb szankció nem irányadó.

[19] A Kúria annyiban osztja a felperes felülvizsgálati érvelését, hogy a 113/2009. (VIII.29) FVM rendelet és jelen ügyben irányadó Jogcímrendelet szabályozási elvének és szankciórendszerének összevetése alapján kimondható, hogy lényegében azonos szabályozást tartalmaz. A Kúria Kfv. V. 35.355/2022/6. számú döntés elemezte a felperes által mérvadónak tekintett Kfv. IV. 35.602/2019/4. számú ítéletében foglaltakat és ezzel kapcsolatban ítéletének [19] pontjában kimondta- mellyel a Kúria jelent tanácsa is egyetért- hogy :”A felperes által hivatkozott Kfv.IV.35.602/2019/4. számú döntésben kifejtetteket ezért a Kúria eljáró tanácsa a kialakult joggyakorlattól való egyedi eltérésnek tekinti, nem tartja követendőnek. Megjegyzi, hogy ezen eseti döntést követően közzétett – a jelen üggyel lényegében azonos tényállást tartalmazó ügyben – újabb határozatában a Kúria (Kfv.VI.35.334/2022/6. számú ítélet [63] pontja) a Kfv.IV.35.602/2019/4. számú döntést nem tartotta irányadónak. Arra az elsőfokú bíróságnak nem kellett figyelemmel lennie a jogerős ítélet meghozatalakor, a mellőzés indokainak elmaradása nem eredményezte a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettség megsértését.”

[20] A Kúria összegző értékelése szerint mivel a felperes a 4. évre vállalt üzemméretet nem teljesítette és a benyújtott 10%-os kifizetési kérelmét elutasították, ezért jogszerűen mellőzte az alperes a Jogcímrendelet 12. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazására vonatkozó felperesi álláspontot. Ennek megfelelően a jogerős ítélet helytállóan foglalt állást arról, hogy e jogszabályhely nem irányadó, hanem az alperes helyesen döntött a 12. § (11) bekezdés szerinti szankcióról, az igénybe vett teljes támogatási összeg visszafizetésére kötelezésről. A Jogcímrendelet felperes által hivatkozott rendelkezései, amelyeket a jogerős ítélet is idézett, egymással összefüggésben értelmezendők. A szabályozás lényege, hogy a támogatás fennmaradó 10%-os kifizetésére az terjeszthet elő kérelmet, aki teljesíti a Jogcímrendelet 4. § (1), 5. § (1) bekezdésében, valamint 6. §-ban foglalt feltételeket, amelyekbe egyebek között beletartozik a 4. évre vállalt üzemméret elérésének és működtetési időszak végéig történő folyamatos fenntartásának kötelezettsége is. Az ügyfél támogatási jogosultsága pedig megszűnik, ha a támogatási összeg fennmaradó 10%-ára vonatkozó kifizetési kérelmet elutasítják.

[21] A fentiekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan döntött, jogszerűen utasította el a felperes keresetét, ezért a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Kp. 121. § (2) bekezdés alapján.

A döntés elvi tartalma

[22] *A Jogcímrendelet 12. § (11) bekezdésének alkalmazása, az igénybe vett teljes támogatási összeg visszafizetésére kötelezés jogszerű, ha a felperes nem rendelkezik a támogatás fennmaradó 10%-ának kifizetésére vonatkozó megalapozott kérelem alapján kérelemnek helyt adó határozattal.*

Záró rész

[23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[24] Az alperes pernyertes lett, ezért a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdése, 83. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét, amely az ellenkérelem elkészítésével merült fel. Ennek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésére és 4. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel határozta meg.

[25] A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a felperesnek kell megfizetnie a Pp. 101. § (1) és 102. § (1) bekezdésére figyelemmel. Az illetékfizetési kötelezettség esedékességének napja tekintetében az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvénnyel módosított, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78. § (4) bekezdése az irányadó. Az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetni. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[26] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. március 08.

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Dr. Heinemann Csilla s.k.
Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.

bíró

bíró

előadó

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.
Huszárné dr. Oláh Éva s.k.

bíró

bíró